

PLAN ROZWOJU GMINNEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W JEMIELNICY „STRATEGIA ROZWOJU”

Gmina Jemielnica leży we wschodniej części Śląska Opolskiego, granicząc z gminami województwa opolskiego: od północy - **Kolonowskie**, od wschodu – **Zawadzkie**, od południowego zachodu – **Strzelce Opolskie**, i gminą województwa śląskiego: od południowego wschodu – **Wielowieś**. Gmina jest obszarem równinno-nizinnym. Przeważają gleby piaszczyste V i VI klasy, charakteryzujące się dużą przepuszczalnością wody. Wysokość bezwzględna zawiera się w przedziale 234,5 – 238,5 m n.p.m. Na dobrze wykształcony

system rzeczny składają się rzeczka Jemielniczanka oraz potoki: Świbska Woda i Centawka, a także wiele cieków powierzchniowych okresowo zanikających w utworach krasowych i szczelinowych wapieni. Znajduje się tutaj szereg malowniczych stawów o wysokich wskaźnikach czystości wody. Podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę jest zbiornik wód podziemnych Opole-Zawadzkie Nr 333, który jest jednym z największych tego typu zbiorników w Europie i ze względu na ogromne zapasy dobrej jakości wody pitnej wymaga szczególnej ochrony. Gmina charakteryzuje się wysokimi walorami środowiska naturalnego. W strukturze gruntów przeważają lasy i łąki zajmujące 70 % obszaru gminy. Lasy pod względem florystycznym należą do najciekawszych w województwie.

Gminę Jemielnica zamieszkuje 7.189 mieszkańców w tym sama Jemielnica będąca jedną z największych wsi w Polsce liczy 3.487 osób. W skład gminy wchodzi 7 sołectw: Barut, Centawa, Gąsiorowice, Jemielnica, Łaziska, Piotrówka i Wierchlesie oraz trzy parafie: Jemielnica, Piotrówka i Centawa.

Zamieszkuje ją zarówno ludność etnicznie śląska (obecnie w znacznej części stanowiąca „Mniejszość Niemiecką”) a także repatrianci ze wschodu. W dzisiejszych czasach nastąpiło tak duże wymieszanie rodzin z tych dwóch grup a także stopienie i wymieszanie kultur, że biorąc pod uwagę wyznanie katolickie całej ludności, właściwie można powiedzieć, że ludność gminy jest jednolita pod względem zarówno kulturowym jak i wyznaniowym

Położenie komunikacyjne gminy należy ocenić jako dobre. Gmina leży na uboczu uciążliwych szlaków komunikacyjnych z łatwym jednak dostępem do głównych tras , np. zjazdu do autostrady w odległości niespełna 15 km.

Jemielnica jest miejscem atrakcyjnym także ze względu na swoje zabytki. Pierwsze wzmianki o Jemielnicy dotyczą 1225 roku i ten rok przyjmuje się za datę jej założenia. Osada założona na prawie niemieckim w XIII wieku poświadczona dokumentem z 1283 r. należy więc do jednej z najstarszych miejscowości naszych ziem.

Do najcenniejszych zabytków gminy należy kompleks pocysterski wraz z pięknym kościołem - zabytkiem klasy zerowej

i jej najstarsza świątynia- murowany romański kościół, będący aż do wypędzenia Cystersów z Jemielnicy kościołem parafialnym ; a także przepiękny stary kościółek w Centawie.

Leżąca na Szlaku Cysterskim Jemielnica, ma więc spore szanse aby zaistnieć na mapie atrakcji turystycznych nie tylko regionu ale także kraju. Istnieje tu dobrze rozbudowana sieć placówek gastronomicznych, hotelowych, agroturystycznych oraz handlowych (na terenie gminy funkcjonują 33 sklepy), przychodnie lekarskie, wypożyczalnia samochodów, 2 szkoły, 6 przedszkoli oraz Gminna Biblioteka Publiczna z Filiami w Barucie i w Piotrówce. To miejsce spokojne, dobre zarówno do zwiedzania jak i mieszkania, przyjazne ludziom i środowisku. Jest to także miejsce niezwykle, wpisane na Mapę Kultury, gdyż oprócz wymienionych walorów o Jemielnicy powstały dwie powieści. Zainteresowanych odsyłam na stronę **Mapa Kultury**.

BIBLIOTEKI

Historia Gminnej Biblioteki Publicznej zaczyna się w 1946 roku, kiedy to z inicjatywy tutejszej Spółdzielni oraz Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Strzelcach Opolskich nasza placówka udostępniła po raz pierwszy mieszkańcom Jemielnicy swoje zbiory. Początkowo były to zbiory niewielkie - 392 woluminy, a w pierwszym roku biblioteka zarejestrowała 30 czytelników i byli to wyłącznie ludzie starsi. Trzeba pamiętać, że przed zakończeniem wojny były to tereny niemieckie i młodsze pokolenie praktycznie nie umiało czytać po polsku. Wielka akcja oświatowo-kulturalna prowadzona także w bibliotekach wkrótce zaczęła przynosić rezultaty. Poniższa tabelka pokazuje jak wyglądał rozwój czytelnictwa w odstępach co 10 lat :

Rok	Liczba czytelników	Liczba wypożyczeń
1956	261	3081
1966	275	4716
1976	411	6328
1986	451	6245
1996	628	5972
2006	599	6337

Czytelnictwo pomimo ogólnokrajowej tendencji spadkowej utrzymuje się na mniej więcej stałym poziomie, a od 5 lat obserwujemy niewielki ale stały wzrost liczby wypożyczeń. Notujemy także stały wzrost liczby czytelników dorosłych oraz wzrastającą poczytność literatury dla tej grupy czytelników. W Bibliotece działa Dyskusyjny Klub Książki, który cieszy się dużą popularnością i w którym panie spotykają się raz w miesiącu. Mottem przewodnich tych spotkań jest: Dobre książki Kawa. W bibliotece odbywają się spotkania autorskie. Wychowaniu przyszłych czytelników sprzyjają spotkania z dziećmi z Ochronki (1 raz w miesiącu) oraz z dziećmi ze szkół i przedszkoli. Do Biblioteki przychodzi także coraz więcej mam z małymi dziećmi.

Obecnie Gminna Biblioteka Publiczna w Jemielnicy posiada tylko jedną Filię biblioteczną w Piotrówce. Filia biblioteczna w Barucie została zamknięta decyzją Rady Gminy Nr XXXVI/231/14 z dnia 19 lutego 2014 r., oraz zatrudnia 4 pracowników na łączną ilość 3,25 etatu. Łączny księgozbiór naszych bibliotek to (stan na 31.12. 2014 r.) : **31.547** woluminów w tym:

GBP w Jemielnicy :	19.329
Filia w Barucie :	0
Filia w Piotrówce :	12.218

Liczba czytelników to : **909** w tym :

GBP w Jemielnicy :	567
--------------------	-----

Filia w Barucie :	76
Filia w Piotrówce :	266

Liczba wypożyczeń to :

GBP w Jemielnicy :	7.799
Filia w Barucie :	588
Filia w Piotrówce :	4.495

Zakup księgozbioru od 2000 roku przedstawia się następująco :

2000	885	14.881
2001	845	13.594
2002	672	11.554
2003	637	11.292
2004	122	2.273
2005	824	14.939
2006	919	16.685
2007	1.478	20.414
2008	1.295	19.807
2009	699	13.406
2010	748	16.412
2011	1.023	19.952
2012	1.229	19.046
2013	1.144	21.162
2014	1.043	19.870

Jak widać (pomijając 2004 rok) mamy pieniądze i kupujemy sporo nowości wydawniczych, w tym sporo z Dotacji Biblioteki Narodowej na Zakup Nowości wydawniczych dla Bibliotek więc mamy nadzieję, że czytelnictwo i książka w naszej gminie nadal będzie się cieszyć zainteresowaniem mieszkańców.

Nasza biblioteka nigdy nie była miejscem gdzie się tylko wypożycza książki. Tu zawsze dużo się działo. W Jemielnicy nie ma Domu Kultury, więc biblioteka niejako automatycznie przyjęła jego rolę. Jednak od 2004 po przeniesieniu biblioteki do budynku Publicznego Gimnazjum warunki lokalowe uniemożliwiły nam praktycznie szeroko zakrojoną działalność kulturalno-rozrywkową i obecnie wiele ciekawych działań to już tylko historia uwieczniona w pięknych kronikach. Oczywiście prowadzimy typową dla bibliotek działalność kulturalno-oświatową, działania promocyjne i marketingowe i staramy się iść z duchem czasu. Wszystkie placówki biblioteczne na naszym terenie posiadają komputery z internetem i małe czytelnie internetowe dla użytkowników bibliotek. Dni i godziny otwarcia bibliotek dostosowane są do potrzeb mieszkańców gminy a zbiory i ich struktura również odpowiadają ich potrzebom. Biblioteka brała i bierze udział w wielu programach : **Literacki Atlas Polski, Biblioteka miejscem spotkań wielu kultur, Link do przyszłości** – to najważniejsze z nich. Ostatnio biblioteka wspólnie z Urzędem Gminy wzięła w dwóch dużych projektach: „**Biblioteka z Kulturą na ty w zmodernizowanej świetlicy wiejskiej w Piotrówce**” oraz „**IV Jarmark cysterski w Jemielnicy** „ Usprawnieniu działalności biblioteki i oczekiwanym przez mieszkańców poszerzeniu jej usług miała służyć przeprowadzona w roku 2009 ankieta czytelnicza badająca ich potrzeby i oczekiwania w stosunku do biblioteki.

Ankieta wykazała, że najbardziej aktywną grupą są kobiety młode – do 40 lat oraz emerytki dysponujące wolnym czasem który biblioteka mogłaby zagospodarować. Wiele do życzenia pozostawia procentowa liczba osób, które korzystają z naszej biblioteki a mieszkańcy nie są zbyt zorientowani w usługach i

zakresie tego co oferuje nasza biblioteka. Ankieta uwidoczniła potrzebę szerokiej reklamy naszej działalności i marketingu biblioteki. Budujące jest, że nikt z ankietowanych nie kwestionuje potrzeby istnienia biblioteki (choć raczej w jej tradycyjnej roli), sporo osób czyta i co najważniejsze nawet ci, którzy dotąd z niej nie korzystali mają w stosunku do niej pewne oczekiwania. Zdaniem badanych należałoby zwiększyć ilość spotkań z ciekawymi ludźmi oraz stworzyć w bibliotece możliwość poszerzenia swoich kwalifikacji i zainteresowań poprzez uczestnictwo w organizowanych w bibliotece kursów i szkoleń.

Analiza SWOT

Gminnej Biblioteki Publicznej w Jemielnicy

Silne strony-wewnętrzne	Słabe strony-wewnętrzne
1. Dobra lokalizacja biblioteki	1. Złe warunki lokalowe: - zbyt mała powierzchnia w tym dwa pomieszczenia rozdzielone ruchliwym szkolnym korytarzem - brak oddzielnej czytelní - brak pomieszczenia do organizowania imprez bibliotecznych i różnych spotkań - brak pomieszczenia biurowego oraz zaplecza gospodarczego
2. Dobra opinia wśród użytkowników biblioteki i w środowisku	2. Brak środków finansowych na poszerzenie działań kulturalnych i edukacyjnych
3. Kadra doświadczona, wykształcona, otwarta na postęp i rozszerzenie działań i usług	3. Marketing w bibliotece jest na dość niskim poziomie
4. Dobre zaopatrzenie w nowości wydawnicze, darmowy dostęp do komputerów, internetu, możliwość korzystania z urządzeń reprograficznych	4. Niedostatecznie rozwinięta współpraca z organizacjami i stowarzyszeniami działającymi w Gminie

5.Komputerowe opracowywanie zbiorów (program:SOWA)	5.Brak programu do komputerowego opracowywania zbiorów w Filii
--	--

Czynniki zewnętrzne

Szanse - zewnętrzne	Zagrożenia – zewnętrzne
1.Uzyskanie większego lokalu	1. Zmiany polityczne (także lokalne), ekonomiczne i prawne
2.Większa współpraca z różnymi organizacjami działającymi na terenie gminy	2.Wzrost znaczenia informacji udostępnianych w internecie (czasopisma,literatura online, e-booki, streszczenia i opracowania)
3.Uzyskanie większych środków zarówno budżetowych jak i pozabudżetowych	3.Brak nowoczesnego sprzętu może wpłynąć na jakość usług oferowanych przez bibliotekę oraz jej atrakcyjność
4.Większa współpraca z różnymi instytucjami i organizacjami	4.Spadek ilości użytkowników spowodowany niżem demograficznym i emigracją zarobkową
5.Poprawa sytuacji ekonomicznej w kraju i powrót ludności z emigracji zarobkowej	5.Zbyt niski budżet spowodowany kryzysem gospodarczym

Załączona analiza SWOT ujawnia silne i słabe strony naszej biblioteki. Najbardziej hamującą nasz rozwój w zakresie poszerzenia usług jest zbyt mała powierzchnia biblioteki na którą składają się dwa pomieszczenia rozdzielone ruchliwym szkolnym korytarzem, brak oddzielnej czytelnii, brak pomieszczenia biurowego, zaplecza oraz co najważniejsze - brak miejsca do organizowania dla większej niż 6 osób różnych imprez i spotkań w bibliotece.

Mapa wiedzy i kultury

Osoba, Instytucja	Zasoby wiedzy i	Kontakt
--------------------------	------------------------	----------------

	kultury	
Urząd Gminy w Jemielnicy	Informacje o gminie i jej mieszkańcach	Tel.77-4632322
Sołtysi	Wiedza poszczególnych wsiach	sołtysi poszczególnych wsi
Księża	Wiedza o poszczególnych parafiach	księża poszczególnych parafii
Świetlice wiejskie	Działalność kulturalna, twórczość artystyczna (w tym ludowa), zespoły artystyczne	Świetlica wiejska w Jemielnicy Świetlica wiejska w Barucie Świetlica wiejska w Centawie Świetlica wiejska w Łaziskach Świetlica wiejska w Gąsiorowicach Świetlica wiejska w Piotrówce Świetlica wiejska w Wierchlesiu
Biblioteki	Wiedza ogólna	Gminna Biblioteka Publiczna w Jemielnicy tel. 77 4632038 Filia Biblioteczna w Piotrówce tel. 77 4632251
Szkoły i przedszkola	Edukacja	Publiczna Szkoła Podstawowa w Jemielnicy Tel.77-4632312 Publiczna Szkoła Podstawowa w Piotrówce Tel.77-4632335 Publiczne Gimnazjum

		w Jemielnicy tel.77-4639155 Publiczne Przedszkole w Jemielnicy tel.77-4632602 Oddział zamiejscowy w Gąsiorowicach tel. 77-4632720 Oddział zamiejscowy w Barucie tel.77-4632125 Oddział zamiejscowy w Łaziskach tel. 77-4632363 Przedszkole w Piotrówce tel.77-4632285
Grupy teatralne	Sztuka	Zespół "Faska", „Zespół Jemiołki”
Towarzystwo Społeczno - Kulturalne Niemców w Polsce	Wiedza o kulturze niemieckiej	Przewodniczący: Rudolf Figura
Stowarzyszenie: „Babki z klasą i z inicjatywą”	Wiedza o „działaniach”, „akcjach” i artystach gminy	Przewodnicząca stowarzyszenia
Stowarzyszenie „Odnowa Wsi”	Wiedza o „działaniach”, „akcjach” i artystach gmin	Przewodnicząca stowarzyszenia
Stowarzyszenie „Civitas Christiana”	Wiedza o „działaniach religijnych”, „akcjach” i artystach Piotrówki	Przewodnicząca stowarzyszenia
Straż pożarna	Wiedza o zagrożeniach	Państwowa Straż Pożarna w Strzelcach Opolskich oraz Ochotnicze straże

		pożarne w poszczególnych wsiach
Henryk Pichen	Wiedza o historii kościółów i Cystersów w Jemielnicy	Henryk Pichen
Piotr Michalik	Historia regionu	Piotr Michalik
Józef Jałowy	Historia regionu i Cystersów	Józef Jałowy
Mirosław Rospondek	Wiedza o rzeźbieniu w drewnie	Mirosław Rospondek
Sabina Pluta	Malarstwo olejne, przedmioty artystyczne	Sabina Pluta
Małgorzata Guz	Robótki artystyczne	Małgorzata Guz
Jolanta Grzesik	Robótki artystyczne	Jolanta Grzesik
Gabriela Drzymala	Witraże i robótki artystyczne	Gabriela Drzymala
Józef Hajduk	Fotografia	Józef Hajduk
Mariusz Szopa	Fotografia	Mariusz Szopa
Kathe Mass	Malarstwo igłą, przepiękny zbiór lalek i innych przedmiotów artystycznych	Kathe Mass
Elżbieta Wycisło	Poetka	Elżbieta Wycisło

Misja:

Misją Gminnej Biblioteki Publicznej w Jemielnicy jest wspieranie rozwoju społeczeństwa informacyjnego, rozpoznawanie i zaspokajanie potrzeb edukacyjnych i kulturalnych lokalnej społeczności w tym również potrzeby tożsamości kulturowej.

Wizja:

Gminna biblioteka Publiczna w Jemielnicy miejscem dla wszystkich. Ośrodek informacji, komunikacji społecznej i kultury ale także miejsce z tradycją. Miejsce przystępne i wygodne do pracy, odpoczynku, kształcenia i samorealizacji szanujące przeszłość i kreujące przyszłość.

Proponowana strategia rozwoju:

Cele strategiczne:

1. Umocnienie tożsamości lokalnej
2. Zwiększenie oferty kulturalnej biblioteki
3. Zwiększenie oferty edukacyjnej

Cele operacyjne

1. Upowszechnienie lokalnego dziedzictwa kulturalnego
2. Zwiększenie zasobów bibliotecznych
3. Powiększenie bazy materialnej biblioteki
4. Poprawa komunikacji w społeczności lokalnej

Działania

1. Upowszechnienie lokalnego dziedzictwa kulturowego poprzez:
 - cykl wykładów o lokalnych zabytkach i atrakcjach turystycznych Gminy Jemielnica
 - prelekcje o ciekawostkach i atrakcjach turystycznych w najbliższej okolicy (w zasięgu wycieczek rowerowych)
 - zakup osobnego komputera do gromadzenia w ciekawej formie wiedzy o regionie
 - stałe uzupełnianie bazy informacyjnej o regionie
2. Zwiększenie i uatrakcyjnienie zasobów bibliotecznych

poprzez :

- systematyczny zakup materiałów bibliotecznych
- systematyczne ubytowanie zniszczonych i nieaktualnych książek
- pozyskanie środków pozabudżetowych
- stworzenie bazy informacji ogólnej

3. Zakup sprzętu zwiększającego atrakcyjność biblioteki jako ośrodka nowoczesnej komunikacji

4. Poprawa komunikacji w społeczności lokalnej poprzez stworzenie w bibliotece baz danych

5. Stworzenie strony internetowej i udostępnienie katalogu książek naszej biblioteki on-line

6. Działania edukacyjne w bibliotece zapobiegające wykluczeniu cyfrowemu społeczeństwa.

Dyrektor GBP w Jemielnicy : Lidia Radecka